

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

610

UALIMU

Muda: Saa 3.

Mwaka: 2005

Maelekezo.

1. Karatasi hii ina sehemu **A, B, C, D** na **E**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na swali **moja (1)** kutoka katika kila sehemu **B, C, D** na **E**.
3. Sehemu A ina alama 40, sehemu B, C, D na E zina alama 15 kila moja.
4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali **yote** katika sehemu hii.

1. Eleza kwa kina kwa nini ufundishaji usiozingatia hatua za ukuaji wa mwanafunzi unaweza kusababisha kushuka kwa ufaulu hata kama mwalimu ana maarifa ya kutosha ya somo.
2. Bainisha namna mitazamo hasi ya jamii kuhusu elimu inavyoweza kuathiri motisha ya mwanafunzi shuleni.
3. Eleza kwa hoja nne kwa nini mazingira ya kisaikolojia darasani ni muhimu sawa na mazingira ya kimwili.
4. Eleza jinsi matumizi mabaya ya tathmini yanavyoweza kupotosha maendeleo halisi ya mwanafunzi.
5. Eleza sababu zinazoweza kumfanya mwalimu ashindwe kufikia malengo ya somo licha ya kuwa na mpango mzuri wa kufundisha.
6. Eleza athari za kutozingatia tofauti za mtu mmoja mmoja katika ufundishaji.
7. Bainisha kwa kina mchango wa mawasiliano darasani katika kujenga uhusiano wa kielimu kati ya mwalimu na mwanafunzi.
8. Eleza kwa nini nidhamu inayotegemea hofu huweza kuleta matokeo ya muda mfupi lakini ikashindwa kwa muda mrefu.
9. Eleza nafasi ya tathmini endelevu katika kutambua changamoto za ujifunzaji mapema.
10. Eleza kwa nini maadili ya kazi ya mwalimu yanaathiri moja kwa moja ubora wa elimu shuleni.

SEHEMU B: SAIKOLOJIA YA ELIMU (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hi.

11. Mwalimu wa Darasa la Saba anafundisha mada inayohitaji uwezo wa kufikiri kwa mantiki ya juu, lakini wanafunzi wake wanaendelea kuuliza maswali ya msingi sana. Kwa kutumia nadharia za ukuaji wa kiakili, chambua chanzo cha tatizo hilo na eleza mikakati ya kisaikolojia ya kulitatu.
12. Katika shule moja, mwanafunzi anaonyesha uwezo mkubwa darasani lakini hafanyi vizuri kwenye mitihani. Kwa kutumia misingi ya Saikolojia ya Elimu, jadili sababu zinazoweza kuchangia hali hiyo.

SEHEMU C: MITAALA NA UFUNDISHAJI (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii

13. Serikali inapofanya marekebisho ya mtaala, walimu wengi hushindwa kuutekeleza ipasavyo. Jadili kwa kina changamoto za utekelezaji wa mtaala na nafasi ya mwalimu katika kukabiliana nazo.
14. Mwalimu anafundisha kwa kutumia mbinu moja kwa muda mrefu bila kubadilisha. Jadili athari za hali hiyo kwa ujifunzaji na pendekeza mbinu mbadala zenye kuzingatia mazingira ya darasa.

SEHEMU D: UTAFITI WA KIELIMU, UPIMAJI NA TATHMINI (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

15. Mkuu wa shule anataka kubaini kama kushuka kwa ufaulu kunasababishwa na walimu au wanafunzi. Eleza kwa kina jinsi utafiti wa kielimu unavyoweza kutumika kubaini ukweli wa tatizo hilo.
16. Mitihani ya shule imekuwa ikilalamikiwa kutokuwa ya haki. Jadili kwa hoja madhara ya vipimo visivyo halali na visivyoaminika katika elimu.

SEHEMU E: MISINGI YA ELIMU (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

17. Katika jamii inayokabiliwa na mabadiliko ya haraka ya kiuchumi na kiteknolojia, elimu ina majukumu mapya. Jadili majukumu hayo kwa kuzingatia misingi ya elimu.
18. Elimu huonekana kama jukumu la shule pekee. Kwa hoja za kielimu, pinga mtazamo huo.